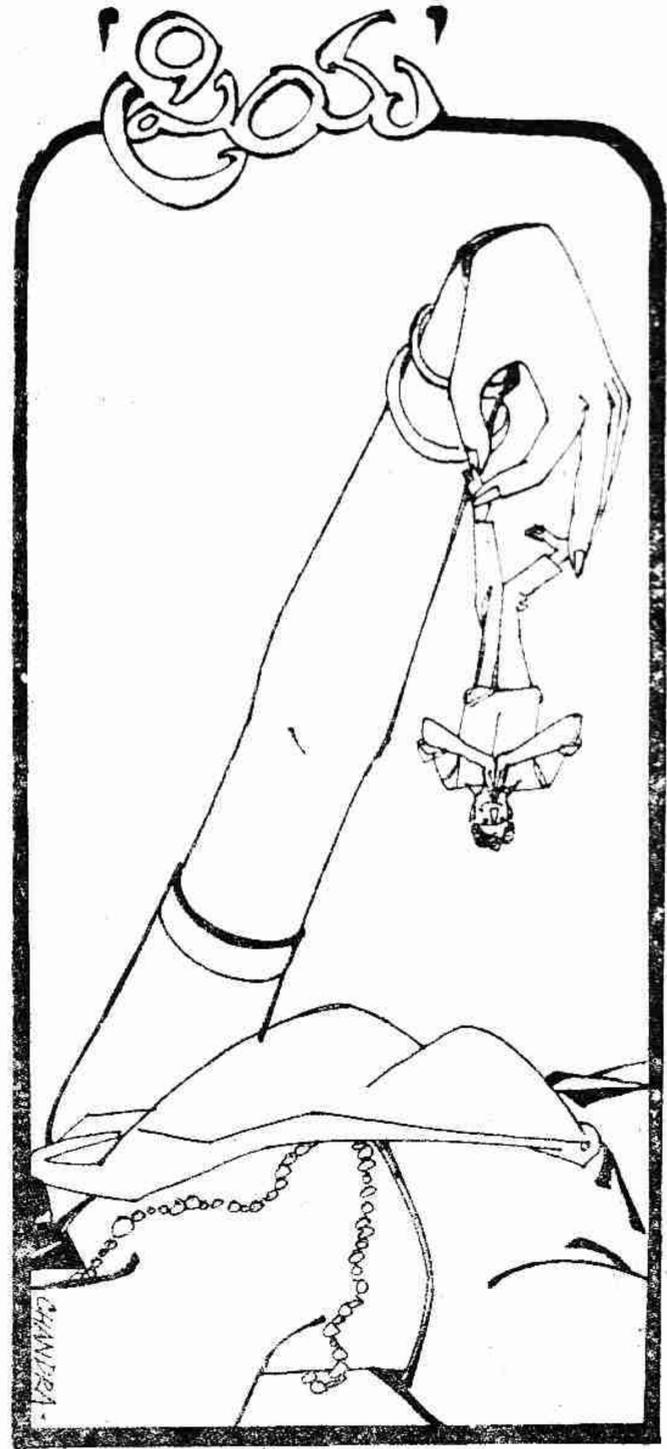

ఉద్యోగం ఉద్యోగం ఉద్యోగం దాని రంగే
 మిటి, రుచేమిటి, వాసనేమిటి అదుండే
 చోకెక్కడ, అది పం దే చే నె క్కడ,
 ఎ క్కడ, ఎ క్కడ? కనపడని ఉద్యోగ
 మెక్కడ, ఉద్యోగమొక్కడ, ఉద్యోగం
 బెక్కడ - ఇక్కడ నిరుద్యోగ ప్రాణాలు,
 ప్రాణాల తోరణాలు, ఖాళీ పేగులమీద
 చమట పిండి ఆరవేసిన విశ్వవిద్యాలయాల
 వట్టాలు. ఆఫీసు గదిబయట కుర్చీలమీద
 ఆశ మిల్లువాళ్ళునూలుచొక్కాలు తొడుక్కుని
 యింటర్యూ కార్డులు చేతబట్టుకుని వరుస
 సంఖ్యలో వందమందిపైగా కుర్రవాళ్ళు-
 చుట్టూ చూస్తే ఆశ...ఆశ...ఉద్యోగపీఠం
 స్వంతమైనట్టు ఒక షణంలో, ఒక
 షణంలో కూచున్న బెంచీ కాళ్ళువిరిగి కూలి
 పోయినట్టు, మనిషి నిలువునా కాలిపోయినట్టు.
 ఎర్రలైటు వెలుగుతోంది బజర్ రింగు
 రింగున మోగుతోంది. జవాను స్ప్రింగుతలుపు
 తెరిచిపట్టుకొంటున్నాడు. షర్టు గుండీలు సరి
 జేసుకుంటూ అభ్యర్థులు లోనికెళుతున్నారు.
 ముఖానికి పట్టిన చెమట జేబురుమాళ్ళతో
 తుడుచుకొంటూ బయటికి వస్తున్నారు.
 సంఖ్య తరిగిపోతూవుంది. ఇక్కడ తరిగిన
 సంఖ్య బయట మళ్ళీ నిరుద్యోగ ప్రపం
 చంలో చేరిపోతూవుంది. సూర్యనారాయణ
 రావు బి. ఏ. కార్డు నంబరు ముప్పైమూడు -
 సూర్యనారాయణ గారూ' జవాను అరిచాడు,
 తలుపు తెరిచి. సూర్యనారాయణ లోనికి
 దూకినప్పుడు ఆఫీసరు ప్రశ్నార్థకంగా చూసి
 నప్పుడు సూర్యనారాయణ మెదడులో బట్టి
 వేసిన జనరల్ నాలెడ్జి గైడు, సినిమా
 డబ్బింగు ప్రాసెస్లో లూప్లా గిరగిరా
 అక్కడికక్కడే తిరిగినప్పుడు ఉత్తరమా,
 దక్షిణమా అనేదే ఆఫీసరు ప్రశ్నకి అర్థమై

19 డిసెంబర్ '76

కొడుగు మొక్క

నప్పుడు సూర్యనారాయణ తన మెరిట్ సర్టి
 ఫికెట్టుటేబుల్ ముందు ప్లాట్ ఫారంమీద న్యూస్
 పేపర్లలా పరిచినపుడు ఆఫీసరు ఒకటే
 మాటన్నాడు. 'ఓ. కే. యు కెన్ గో'
 వెంగళప్పలా నోట మాట రాక, మాట నోట
 రాక, నోటితో మాటాడలేక సూర్యనారాయణ
 గది బయట - బయట సూర్యనారాయణ,
 సూర్యనారాయణ లోపల సూర్యనారాయణకి
 చెమటపట్టి, చొక్కా తడిచి, కళ్ళు తిరిగి,
 పదోసారి, యాభయ్యోసారి, వందోసారి,
 నూటపాతికోసారి యింటర్యూలలో పోరి

పోరి, గింగరాలు తిరిగి తిరిగి, అలిసి - ఒంట
రిగా స్టూలుమీద కూలిపోయి సూర్యనారా
యణ - జవాను స్టూలుమీద సూర్యనారాయణ,
జవాను స్టూలుమీదే అయినా ఆహా! ఎంత
హాయి. ఆ ఉద్యోగం ఎంత సుఖం? నాలుగు
బీతం రాళ్ళు రెండు ముద్దలు, ఒక గుడినె,
ఒక పెళ్ళాం, యిద్దరే పిల్లలు ఓహోహా!
ఏం హాయి, ఏం హాయి. ఓయీ బిళ్ళ
జవానూ! సుఖ జీవివి, ధన్యుడవోయీ!
కాలేజీ వదిలి మూడేళ్ళు, ఉన్నది రెండేకాళ్ళు
ఉద్యోగంకోసం తిరిగి తిరిగి - రెండే కళ్ళు
ఉద్యోగంకోసం వెదికి వెదికి - ఒకే గుండె
ప్రాణంకోసం ఆడి ఆడి - యింట్లో (అది
యిల్లా!) అమ్మా, నాన్నా, యధాప్రకా
రంగానే ఒక పోదరుడు, యిద్దరు చెల్లెళ్ళు
అయ్యో బాధ, వేదన, అమ్మమ్మో పోటు,
తీపి, సలుపు, అంతర్లోకాలలో రంగు రంగుల
దీపాలు, దీపాలనుంచి అనంతంగా కాంతి
కిరణాలు సూదులై, శూలాలై, అబ్బ
ళోధన, శోధన!

ఎవరివీ కంతస్వరాలు, నూతిలో
మాటాడినట్టు, గోతిలో పడిపోయి
నట్టు. "ఆఫీసరుకి, ఈ ఆఫీసరుకి డబ్బున్నా
ప్రెంచి మద్యమన్నా ఎంత యిష్టమో
తన ఏకైక లీగల్ పెళ్ళాంకన్న, ఏకైక
లీగల్ కుమార్తె అన్నా అంత ప్రేమ.
డబ్బు ముందు ఎట్లా తలవంచి గౌరవించునో
కూతురు సలహా చెపితే ఆ విధంగానే తలం
చును. ఆ కూతురికి మహా కరుణ. గౌతమ
బుద్ధుడి కరుణ, నైటింగేలు కరుణ మొన్న
టికి మొన్న ఏం జరిగింది ఏం జరిగిందోయ్
మొన్న, ఎమ్మెల్లెగారబ్బాయి తను
చూస్తుండగానే స్కూటరెక్కిపోతూ....
చార్మినారు దగ్గర గొప్ప రద్దీ చాలాగొప్ప

రద్దీ-సముద్రంలాగ సందులేకుండా జనం,
గాలిలాగా మహా చలనంతో జనం, ప్లాట్
ఫారాలమీద ఆకలిఎండకి మాడిన
దొక్కలు - ఒకటే ఏడుపులు. బన్నురొట్టె
ముక్కకోసం ప్లాటుఫారాలమీద పడిగాపులు,
ప్లాటుఫారాలమీద పడి పాపులు. స్కూటరు
మీద ఎమ్మెల్లెగారబ్బాయిగారు, ఎదుట
ఆర్. టి. సి. వారి సిటీబస్సు—ఆఫీసరుగా
రమ్మాయి చూసింది. రక్తంమడుగు-ఎమ్మెల్లె
కొడుకు-అమ్మాయి గుండె కిరిగింది. కారు
దిగింది. స్వయంగా డ్రైవరుకి సాయం
పట్టి హాస్పిటల్ చేర్చింది. అతగాడికి ప్రాణ
భయం తప్పింది. అవయవాలుకూడా హాయి
గానే నవ్వుకున్నయ్. ఆఫీసరుగారమ్మాయి
ఒక ప్రాణిని రక్షించానని చాలా తృప్తి పడి
పోయింది. ఎంత మంచి మనసు ఆమెది. అదే
అదే కృష్ణశాస్త్రి కరుణ. హాస్పిటల్, వెరిస్పిటల్.
బాధని సహించ లేదు, ఎదుటి వాళ్ళ దుఖం
చూడలేదు. కరిగి పోతుంది. ప్రేమ, హ్యూమన్
లవ్ ఏరై పారుతుంది. ఆమె గుండెల్లో
ఆమెకళ్ళలో దయా సముద్రాలు, ఆమె దయా
సింధువు". ఎవరివీ కంత స్వరాలు-తనలాంటి
నిరుద్యోగులు. క్యూరియాసిటీ, బతుక్కోసం.
యిన్ఫర్మేషన్ లాగేశారు, లాగేశారు
బాబోయ్ పట్టేశారు చిలకని, ఫకీరు
ప్రాణాన్ని ఉద్యోగాన్ని. సూర్యనారాయణా
ఎక్కు బస్సు, బస్సెక్కు ముందు. ఎవరు
ఆ చల్లనమ్మ ఎల్లా గుర్తించడం ఏకైక
కుమార్తెని? ఆఫీసరుగారింటిముందు ఆయనదే
కారుంటే, కారు నంబరు ఏ.ఎ.జి. ముప్పై
మూడైతే యిక అక్కడే తిరుగాడును కదా
కరుణదేవత. సూర్యనారాయణా ఎక్కు
బస్సు. రోడ్డు, అద్యంతాలు లేని, మాసిన
రిబ్బను లాంటి రోడ్డు. సైకిళ్ళు రిజాలు,

మూడే, అయ్యయ్యో పోయేనే కరుణ వెళ్ళి
 పోయేనే, ఆటో-ఆటో-జేబులో రెండే రెండు
 రూపాయికాయితాలు. అయినాసరే అమ్మాయి
 గారి దయ-ఉద్యోగంగారంటి, సంసారానికి
 కూడుగ్యారంటి, దయాసింధు దయగ్యారంటి,
 ఆటో వచ్చేయ్ వచ్చేయ్ - అమ్మాయిగారిల్లు
 చేర్చేయ్ చేర్చేయ్ అమ్మాయిగారింటికి
 మున్దుగా చేర్చేయ్ ముందు అమ్మాయి
 గారి ఆటో సుతారంగా అల్లనల్లన పల్లకి
 లాగ, వెనక సూర్యనారాయణ బి.వ. ఆటో
 వేగంగా పరుగుల్తో, సూర్యనారాయణ గుండె
 నోటివెంట నురగల్తో, గాలిలాగ కరుణ బండి
 వెనక సూర్యనారాయణ ఎక్కిన
 బండి, వెంటి కరుణ బండి. ఎమ్మెల్యే
 కొడుకు నెత్తురు-అమ్మాయిగారు-ఆసుపత్రి-
 సిద్ధార్థుడి దయ, ప్లారెన్సు నైటింగేలు దయ,
 అనిబినెంటుదయ, ప్రేమ, కరుణ, Love and
 Compassion ! ముందుగానే ఆఫీసరుబంగళా
 ముందుగానే సూర్యనారాయణ ఆటోదిగి,
 ఆటో సాగిపోయి. వెనకగానే అయినా
 ఆటో డ్రైవరు కంటే ముందుగానే, అమ్మ
 యిగారు దిగి నడుచుకుంటూ గేటు వైపుకు.
 ఆమె అడుగులోనే అడుగేస్తూ "నమస్కా
 రం, నమస్కారం, నేనండీ నేను నేను నా
 పేరండీ సూర్యనారాయణ చదువేమో బి.వ.
 పి.సి. కాలేజీ, పేదవాణ్ణి కష్టాలో పెరిగినవాణ్ణి
 యింటికి పెద్దవాణ్ణి సంసారాన్నీదవలసిన
 వాణ్ణి, కనికరించండి, గొప్పవాళ్ళు కారులోతిరి
 గినవాళ్ళు కారులో పెరిగినవాళ్ళు, (కారులోనే
 పుట్టారేమో బహుశ, ఉమించండి) కష్టా
 లను, కన్నీళ్ళను అర్థంచేసుకుంటారని
 విన్నా, నాన్నగారికి ఒక్కమాట, నా బతుకు
 గట్టెక్కుతుంది. మేడమయా మే
 గ్రాడ్యుయేట్, అనెంప్లాయిడ్. "కరుణిం

చండి కరుణించండి మీరే దిక్కు మీరే
 శరణ్యం" కడుపు కోసం, కనిపెంచిన
 వాళ్ళకోసం తోడబుట్టిన వాళ్ళకోసం, అభి
 మానం నోరునొక్కి, ప్రిస్టీజీ పీక పినికి
 సూర్యనారాయణ బి. వ. ! కొత్తగా చూసింది
 కరుణ, కరుణే చూసింది వింతగా. "ఐవిల్వీ
 గ్రేట్ ఫుల్, థ్యాంక్ ఫుల్, స్టీజ్, మై కార్డ్
 నంబర్ ఎండ్ యువర్ కార్ నంబర్ ఆర్
 ది నేమ్, స్టీజ్, మీ నాన్న గారే నండి
 ఇంటర్వ్యూ చేశారు, పంపించేశారు, స్టీజ్,
 ఏవండి స్టీజ్"

"వాచ్ మన్, ఇన్ పా గల్ కో బాహర్
 నికాలో" - పోర్టికోలో ఎండలోమాడుతున్న
 వూలమొక్కల మధ్యగా నడిచిపోయెను
 కారులో పెరిగినమొక్క.

సూర్యుడు లేడు, నగరానికి చలివేసి
 నల్లదుప్పటి కప్పుకొంది. వీధివెంట వరసగా
 కరెంటు స్తంభాలమీద, తో కమీద లేచి
 నిలిచిన స్పృల తలల మీద మణుల్లాగా
 విద్యుదీపాలు, కింద ఖిన్నుడై, విషన్న
 వదనుడై నడిచెను సూర్యనారాయణ బి. వ.
 నీతి : కాలతున్న కడుపులమీద కాదు,
 కారులోమొక్క కారులో మొక్కలమీదో
 జాలి చూపుతుంది.

మీరూ మీ పరివారం

చదవండి వారం వారం